

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
M. ...
25

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

HIRLAP

A timiștorontali törvénysek bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Ma: Gazdasági és jogi ügyek

A keleti arcvonalon, a kubáni hídfőnél a Szovjet sulyos támadásai tegnap átmenetileg lanyvultak. Az előgró krimszkajai arcvonalon a tengelycsapatok a mar régebben előkészített új állásokba vonultak vissza. Krimszkajai várását valamennyi fontos berendezés elpusztítása után kiűrték. A tuniszi arcvonal északi szakaszán. Mateur tervszerű kiűritése után, a német-olasz erők rövidebb és előnyösebben védehető arcvonalon tömörültek, mely Mateuról közvetlenül keletre húzódik. A DNB katonai szakértője szerint az ott levő nagy tavak hadászati előnyeinek kihasználása mellett az új arcvonal ellenálló erejét fokozza az a tény is, hogy a tengelyvédelem sokkal közelebb jutott ellátási forrásaihoz s a védelmi tér is sokkal mélyebben tagozott.

Eden nyilatkozata

A szovjetorosz-lengyel viszályban még nem mutatkozik a szövetségesek óhajtott kedvező fordulat, az enyhülés némi jelére vallanak azonban azok a hírek, melyekből kitűnik, hogy Moszkva jó néven veszi az angolok közvetített, Sikorski tábornok, lengyel emigráns-kormányelnök pedig újabb nyilatkozataiban egyre hangsúlyozottabban tesz célzást a „Szovjettel való baráti kapcsolatok szűkítésére.” A német távirati iroda, a DNB. ezzel kapcsolatosan idézi a Reuter-ügynökség moszkvai jelentését, mely szerint „a szovjet kormány nagyra értékeli Anglia fáradozásait, melyek a jelenlegi nehézségből kivezető út megtalálására irányulnak.” Szovjet részről ugyanekkor megjegyzik, hogy az orosz-lengyel viszály alakulásában semmiféle előrehaladás nem lehetőséges, ha a londoni lengyel emigráns-kormányt gyökeresen nem alakítják át. Moszkva követeléseiről ajánlata a következő: a lengyel kormányban „jóakarattal áthatott egyének foglaljanak helyet, akik képesek a helyzetnek a valóság alapján történő megítélésére.” A Kreml érdeklődéssel fogadta Eden brit külügyminiszternek a szovjet-lengyel viszályról mondott alsóházi beszédét is. A moszkvai jelentések szerint „érdeklődéssel várják, vajon Eden nyilatkozatát követik-e oly lépések, melyek a lengyel kormány javasolt átalakítására irányulnak.” Eden külügyminiszter alsóházi nyilatkozatával német részről is foglalkoztak és élesen bírálták az angol kormányt az a törekvést, hogy a szövetségesek között felmerült nehézségeket a felelősséget a tengelyhatalmakra igyekeznek hárítani. Berlinben utalnak arra, hogy a katyni lelet fölött nem lehet azzal a megjegyzéssel elszánni, hogy az „a tömeggyilkosság meséje” mert — mint ezt éppen a legújabb német jelentések kidomborítják — a tömeggyilkosság megismerésére küldött nemzetközi orvosi és törvényszéki szakértőbizottság is határozott bizonyítékokkal szolgált a tömeges kivégzésről eddig közötti adatokat illetően. A Wilhelmstrasse szovjet részről London mindenképpen igyekezik a Szovjettel kötött szövetség fenntartására s ettől a szándékától a borzalmas katyni lelet sem tántorítja el.

Távol-Kelet

Az április közepe óta a Csendes-óceán délnyugati részén, Új-Guinea és Új-Britannia térségében megindult

Tizenhat hajót süllyesztettek el egy ellenséges hajókaravánból a német buvárhajók

Berlin visszautasítja Eden alsóházi beszédének a katyni leltre vonatkozó megállapításait — A Szovjet után Sikorski is nyilatkozott a békülés feltételeiről — Roosevelt elnök külön megbízottat küld Moszkvába

A tuniszi középső arcvonalszakaszon erőlyesen védelmezik állásaikat a tengelycsapatok

Élénk japán légi tevékenységet Ausztráliában egy új japán akcióbejelentésnek tekintik. Amerikai lapjelentések rámutatnak arra, hogy a felderítő repülőgépek megfigyelései és fényképfelvételei minden tekintetben igazolják Mac Arthur amerikai tábornok minapi megállapításait, melyek szerint Új-Guinea északnyugati vizein nagy japán haditengerészeti erőkert vontak össze, az Új-Guineától északra fekvő Karolina-szigetek táján pedig, Ruk szigete előtt a japán hajóhad nagyobb egységei kíséretében

esapatszallító hajókaravánokat láttak. A tengeri hadmozdulatokkal párhuzamosan nagyarányú japán légi harcok is mutatkoznak. Az újguineai Port Moresby ellen ezelőtt három héttel intézett, eddigi legnagyobb távolkeleti japán légitámadás után (több, mint száz bombavető támadta Port Moresbyt), e hét elején Észak-Ausztrália legnagyobb hadikikötője volt soron: Port Darwint legnagyobb ürméretű bombákkal támadták.

Bár az újguineai szövetséges ellenállás még szilárd s az ausztráliai japán

invázió Új-Guinea birtoklása nélkül nehezen képzelhető el, egyes amerikai lapok hajtának annak feltételezésére, hogy az Észak-Ausztráliára nehezedő nyomás a közeljövőben fokozódhatik. Melbournei jelentések megerősíteni látásnak ezt a feltevést: Curtin ausztráliai miniszterelnök figyelmeztette a lakosságot, hogy számolni kell újabb japán támadó akciókkal. Mint mondotta, „a japán hadvezetőség terve között mos’ is ott van a közvetlen támadás terv, Ausztrália ellen.” (—r)

A politikai arcvonal

Német válasz Eden nyilatkozatára

Berlin. (Radior). Illetékes német hírforrás közli a következőket:

Azok a kijelentések, melyeket Eden brit külügyminiszter az alsóházban a szovjet kormány és a londoni lengyel emigráns-kormány között felmerült konfliktus ügyében tett, berlini politikai körökben annyiban keltettek érdeklődést, amennyiben Eden meglepő kísérletet tett arra, hogy „a fennálló nehézségeket a felelősséget a közös ellenségre hárítsa.”

Eden állításainak képtelensége — a német nyilatkozat szerint — abban eszesodik ki, hogy tizenkétezer lengyel tisztnek a katyni erdőben történt legyilkolását „a tömeggyilkosság meséjének” nevezték, melyet a németek azért találtak ki, hogy a szövetségesek egységét megzavarják.

A Wilhelmstrassen egy kérdésre vá-

laszolja ezzel kapcsolatosan kijelentették, hogy Németországnak nincs szükség a felfoglatlásra az ily nyakatekert és alaptalan félremagyarázó kísérletekkel szemben. Az a jelentés, melyet Európa különböző országainak neves törvényészkei orvosai és szakértői összeállítottak, sokkal határozottabb, sem hogy kétségbevonhassák e szörnyű büntény valóságát, annál is inkább, mert az angol külügyminiszter nyilatkozata nem bocsátkozik részletekre.

Berlinben hangoztatják, hogy a brit kormány szándéka: a Szovjet tisztáramosásának kísérlete — könnyen felismerhető. Mindenáron meg akarják tartani az angolok számára oly fontos szovjet szövetséget, még akkor is, ha ennek ára a béke idején elkövetett gyilkosságok hallgatolagos tudomásul-vevése lenne.

ma, us eszejei beszédében is megnyilatkozott s mely szerint Bulgária küldetese tudatában minden rendbontással szembeszáll és ha a szükség úgy hozza, kész minden erejét a közös háború szolgálatába állítani.

NAGYSZABÁSÚ RAZZIA A BOLGÁR FŐVÁROSBAN

Szofia. A május harmadikáról 4 re, kedre virradó éjtszaka a bolgár rendőrhatalóságok nagy razziaát rendeztek Szofiaiban. A fővárost erre az éjtszakra teljesen elzárták a külvilágtól és mindenkit igazoltattak. A lakosság a rádió útján figyelmeztették, hogy a nap folyamán senki sem hagyhatja el lakását és csak a tizenkét óra között gyűjtenek és a cseledek mehetnek ki az utcára a legszükségesebb bevásárlások céljából. Bulgária és a külföld között a távbeszélő összeköttetést felfüggesztették. A rendőrség és a katonaság nagyszabású nyomozó művelete a legutóbbi merényletek tetességek felkutatására irányult.

FRANCO ÚJABB

KOMMUNISTA ELLENES BESZÉDE

Madrid. (Radior). Franco tábornok, spanyol államfő országos ellenőrző körútján Huelva városba érkezett, ahol Arrese miniszter és a város vezetősége fényes fogadtatásban részesítette. A polgármester átadta Francónak a „győzelem kardját”, amelynek markolatán briliánsból és gyémántból kirakva a város címere látható. Franco beszédet mondott, amelyben vázolta Spanyolország jövő feladatait és elítélően nyilatkozott a belsévizmusról. Azok az országok — mondotta — amelyek eddig a bolsevizmus „áldásaiban” részesültek, tapasztalhatták, hogy ez számukra a legnagyobb nyomort jelenti, mert a Szovjet egyedüli célja csak nagy gygyverraktárak létesítése.

AMERIKAI USAÁGRÓK SVEDORSZÁGI PROPAGANDA-KÖRUTON

Bern. (DNB). A La Suisse című svájci lap londoni értesülése alapján azt írja, hogy öt ismert amerikai újságíró érkezett az angol fővárosba. Az amerikai hírlapírók több angol újságíróval együtt svédországi propaganda-körutra indulnak. Jólétesült londoni körökben kijelentették, hogy az amerikai újságírók széleskörű tevékenységet fejtenek majd ki Svédországban. Erre a célra jelentős anyagi eszközök állnak rendelkezésükre. Az egyik amerikai újságíró egy kérdésre válaszul megjegyezte, hogy ideje sokkal

Sikorski is közli feltételeit

Amszterdam. (DNB). A brit hírkövetítő szolgálat jelentése szerint Sikorski tábornok, a londoni lengyel emigráns-kormány miniszterelnöke rádiónyilatkozatában kijelentette, hogy pártihívőknek a németekkel szemben tanúsított teljesen elzárkózó magatartása a Szmolenszk mellett kivégzett lengyel tiszték borzalmas sorsának német részről történt felfedezése ellenére is változatlan marad. Ugyanakkor Sikorski hangoztatta, hogy a lengyelek nem adozzák fel függéltenségüket egyik szövetségesük javára sem.

A továbbiakban az emigráns kormányfő kijelentette, hogy a lengyelek egyik főelve volt mindenkor a baráti viszony fenntartása a Szovjetunióval s

ezért a viszály okai a lehető leggyorsabban ki kell küszöbölni.

Elvárjuk, — mondotta befejezésül Sikorski tábornok — hogy a szovjet hatóságok mennek hamarabb engedjék meg a lengyel családok fizetésének, valamint a lengyel gyermekek és árvák fizetésének, hogy távozhassanak a Szovjetunióból. Hasonlóképpen kérjük a fegyverfogható férfiak kiszabadítását, valamint az 1939-ben a Szovjetunióba deportált lengyel alatlalók megsegítésének és gondozásának lehetővé-tételét. Ha ezek a kérdések egyszer már rendeződnek, megnyílik az út a diplomáciai kapcsolatok helyreállítására. Vannak ugyanis határok, melyeket nem léphetek túl, — mondotta Sikorski.

Német vélemény: A szóliai merényletek szovjet üzemekre vezethetők vissza

Szofia. A bolgár kormány tagjai tegnap Filoff miniszterelnök vezetésével rendkívüli minisztertanácsi ülésen vettek részt. Panteff ezredes, volt rendőrfőnököt, aki mint ismeretes, három nappal ezelőtt politikai merénylet áldozatául esett, szelidán dőlőn temették el. A végtisztességen csak a kormány tagjai, a hatóságok és az akadémiák képviselői, valamint Panteff legközelebbi hozzátartozói vehettek részt. A gyászszertartás színhelyére csak külön engedély

alapján lehetett bejutni. Berlin. Illetékes német helyről, származó tájékoztatást ismeret a német távirati iroda, mely szerint Berlinben nem kívánunk a hivatalos bolgár állásfoglalás elé vágni, de nem politikai körök azon a véleményen vannak, hogy a Bulgáriában az utóbbi időben történt merényletek szovjet-üzemre vezethetők vissza. Német részről ugyanekkor utalnak Bulgária alapvető állásfoglalására, mely Filoff miniszterelnök

értékesebb annál, semhogy az óceánon átkelve néhány cikket írjon. Az a szándéka, hogy „közelről” vizsgálja meg Svédország semleges magatartását s erre nézve bizalmas értesüléseket szerezzen.”

ELKOBÓZZAK A KÜLFÖLDRE TAVOZOTT GÖRÖG TISZTEK VAGYONÁT

Athén, (DNE). A görög hivatalos lapban megjelent kormányrendelettel a tengelyhatalmakkal ellenséges viszonyban álló országokhoz avított száznegyven görög katonai vagyonát elkobozták.

ROOSEVELT ELNÖK KÜLÖN MEGBIZOTTAT KÜLD MOSZKVA BA

Genf, (DNB) A New York Times jelenti, hogy Davies, az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövete Roosevelt elnök külön megbízottjaként a szovjet fővárosba utazik.

Ujabb jelentés szerint Davies nagykövet Roosevelt elnök személyes üzenetét adja át Sztalinnak. Roosevelt külön megbeszélésre óhajt találkozni Sztalinnal, melyre lehetséges, hogy Churchill

is meghívást kap. Roosevelt elnök ugyanolyan formában szeretne Sztalinnal találkozni, mint Churchill miniszterelnökkel Janácsozott Casablancában. Arról még nem érkeztek hírek, hogy Standley tengernagy, az USA moszkvai nagykövete részt vesz-e ezen a találkozón s kérdés az is, hogy Litvinov washingtoni nagykövet — aki jelenleg Moszkvában tartózkodik — elkíséri e Sztalint a Roosevelttel való találkozóra.

A PÁPA PÜSPÖKI JUBILEUMA. (Vatikánváros). Azok az ünnepek, amelyeket XII. Pius pápa püspökké szentelésének 25. évfordulója alkalmából rendeztek, vasárnap fejeződnek be. Ezen a napon a pápa a lateráni bazilikában ünnepélyes misét mond. A mise után Te Deum és pápai áldás következik. A hálaadó istentiszteleten a bíborosokon kívül résztvesznek a szerzetesrendek és a vallásos szervezetek képviselői is. A Vatikánhoz közelebbről körökben úgy hiszik, hogy a pápa ezen a napon rádiószózatot mond.

A FINN BELÜGYMINISZTER STOCKHOLMBAN. (Helsinki). A finn belügyminiszter néhány napi tartózkodásra Stockholma utazott. Utazásának célja, hogy tanulmányozza a svéd főváros közigazgatását abból a szempontból, hogy mit lehet abból a Nagy-Helsinki számára most készülő új közigazgatási törvényből átvenni.

NÉMET TŰZHARCOSOK GOEBBELSNÉL. (Berlin). Goebbel dr. német propagandaminiszter kihallgatáson fogadta a demjanszki harcokban résztvevő veterán- és SS-katonák küldöttségét. A küldöttségben résztvevők között több lovagkereszt és aranykereszt katonája volt (Rador).

HATNAPOS MUNKAHÉT BEVEZETÉSE AZ ÉSZAKAMERIKAI SZENBÁNYÁKBAN. (Amszterdam). A brit hírközlési szolgálat jelenti Washingtonból, hogy Ickes, az Egyesült Államok belügyminisztere az északamerikai szénbányákban elrendelte a hatnapos munkahét bevezetését, melyet eddig a bányatulajdonosok elutasítottak. A belügyminiszter ugyanezzel közölte, hogy az áruk felső határának eltörölésére vonatkozó intézkedés hatályát nem terjesztik ki azokra a bányákra, melyekben nem vezetik be a hatnapos munkahétet, mert ezt az intézkedést a munkatöbblettel járó költségek fedezésének biztosítására hozták. Az amerikai törvényhozás elé egyébként törvényjavaslatot terjesztettek, amely 2 évi körtönnel és 10.000 dollárral bünteti azokat, akik háború idején sztrájkolnak, vagy pedig a hadiipart bármiképpen hátráltatják. (DNE).

ROBBANÁS EGY AMERIKAI LŐSZERGYÁRBAN. (Amszterdam). A brit hírszolgálat közölte, hogy az Egyesült Államok Maryland nevű államának Elkton városában lévő „Triumph” löszergyárban hatalmas robbanás történt. A robbanásnak eddig 20 halálos és több mint 100 sebesült áldozata van. (DNE).

CSANGKAJSEK TÁBORNAGY FELESÉGE BEFEJEZTE ÉSZAKAMERIKAI LÁTOGATÁSÁT. (Amszterdam). Az északamerikai hírközlési szolgálat jelentése szerint Csangkajsek tábornagy, csungking-kínai államfő felesége, az Egyesült Államokban tett látogatását befejezte. Az utóbbi három napot a kínai államfő hitvese Roosevelt elnök és felesége vendégként a Fehér Házban töltötte (DNE). — A Stefani iroda buenos-airesi jelentése szerint az a tény, hogy Csangkajsek felesége lemondott angolai látogatása tervéről, északamerikai politikai körökben nagy feltűnést keltett.

LEEGETT A KOPENHÁGI SPORTPALOTA. (Kopenhága). A keddről szerdára hajló éjtszaka a dán főváros sportpalotájára tüzvész áldozata lett. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a tüzet előzetes robbanás okozta. A kár 140.000 dán korona. (DNE).

Jelentéseink a harcokról

Lanyhultak a bolsevisták támadásai a kubáni hídfőnél

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren a kubáni hídfő keleti szakaszán a bolsevisták súlyos támadásai tegnap átmenetileg lanyhultak. A május 3-4-iki harcokban egyedül az egyik német hadosztály szakaszán 28 bolsevista páncélost semmisítettünk meg. Május 4-én a kora reggeli órákban a Krimskaja előtt előugró frontívben álló csapatainkat egy már régebben előkészített és kiépített védelmi állásba vontuk vissza, a helységtől közvetlenül nyugatra. Krimskajat valamennyi fontos berendezésének szétrombolása után kilírttük.

Az Ilmen-tó felől délre a bolsevisták erős tüzértől távolították el a sortüzelt támogatott több támadását visszavertük.

A légi erő nappal és éjszaka folytatva a szovjet utánpótlás ellen indított támadásait és május 3-án és 4-én 75 bolsevista repülőgépet lőtt le.

A tuniziai arcvonal közepes szakaszán az ellenség páncélosok támogatásával megtámadta a német-olasz állásokat. Kisebb betörések után ellentámadással visszavertük az ellenséget. Az arcvonal többi szakaszán csupán jelentéktelen helyi harci tevékenység volt.

Angol és északamerikai légi erők a francia és belga partvidéken két helység ellen katonai szempontból határtalan nappali támadást intéztek és ez alkalommal német repülőket saját veszteség nélkül 5 ellenséges repülőgépet lőttek le. Két további romboló repülőgépet légi harcban a norvég partok előtt semmisítették meg.

Angol bombázó repülőket az elmúlt éjtszaka nyugat-németországi területet támadták meg és számos romboló, valamint gyújtó bombát dobtak le, főleg Dortmund város lakónegyedeire. A lakosságnak veszteségei voltak. A városban nagyobb épületkárok támadtak. Éjtszakai vadászok és a légi erő légvédelmi tüzérése az eddig beérkezett jelentések szerint a támadó gépek közül, melyek főleg négy motoros bombázó repülőgépek voltak, 36-ot lőttek.

Nehéz német harci repülőgépek egyik erős köteléke a május 5-re virradó éjjel Anglia délkeleti részén robbanó és gyújtó bombákkal támadott több célpontot. KÜLÖNJELTÉS

A német vezéri főhadiszállás szerint különjelentést is adott ki. Eszerint német tengeralattjárók több napon át tartó nehez harcokban az Atlanti-óceán északi részének közepén táján egy teljesen megrakott, Amerikából Anglia felé igyekvő hajókaravánból és egy Amerika felé visszafutó ellenséges hajókaravánból 16 hajót süllyesztettek el, összesen 102 ezer tonna tartalommal. Négy további hajót torpedótalálat ért.

sebb tizenhat repülőgépet vezetett. Egy finn gép nem tért vissza támaszpontjára.

UJABB LÉGITÁMADÁS ANTVERPEN ELLEN

Berlin. (Rador). Az Antwerpen ellen intézett keddi északamerikai légitámadásról a következő részleteket közölték:

Mintegy negyvenöt „Boeing” — mintájú bombázógép érkezett a város fölé, körülbelül kétezeröt száz méter magasságban. A bombázókat több „Spitfire”-mintájú vadászrepülőgépek kísérte. Az amerikai repülőket közeledésének első hírére német vadászgépek szálltak fel, a légelhárító tüzérése pedig hatásos zárótűzzel fogadta a bombavetőket. A polgári lakosságnak ezuttal is voltak halott és sebesült áldozatai, közöttük gyermekek is, de a német elhárításnak sikerült megakadályoznia az április 6-án vérontás megismétlődését. Nem erősítették meg azt az első hírt, mely szerint a lakosságnak nagy embervesztése volt, viszont közölték, hogy sok lakóház ez alkalommal is elpusztult. Egy négy motoros amerikai bombavető és egy Spitfire-vadászgép a légelhárító ütegek találatát következtében Antwerpen külvárosában lezuhant.

ÖSSZEFOGLALÓ NÉMET JELENTÉS AZ ANGOL-AMERIKAI HAJÓVESZTESÉGEKRŐL

Berlin. Az angol-amerikai kereskedelmi hajózás az év első négy hónapjában német tengeralattjárók és a légi erők támadásai következtében — mint jelentettük — összesen 400 hajót vesztett két és fél millió tonnatartalommal. A mult esztendő ugyanezen szakában 334 angol-amerikai kajót süllyesztettek el 2.1 millió tonnatartalommal. A német tengeralattjárók a márciusban elsüllyesztett ellenséges hajók 95 és áprilisban 98 százalékát süllyesztették el.

A háború kezdete óta német tengeri és légi erők összesen 26 millió 100.000 ellenséges hajóteret pusztítottak el. A japánok és az olaszok által elsüllyesztett ellenséges hajók hozzászámításával az angol-amerikai hajóvesztések 31 millió tonnatartalomra emelkedtek.

ki, mely szerint kedden a finn légi erők öt ízben heves harcok vívtak a számbeli fölényben lévő ellenséges repülőkötelékekkel. Kedden délelőtt egymás után négy légi ütközetre került sor a Finn-öböl fölött, mely alkalommal összesen tizennégy ellenséges repülőgépet lőttek le a finn erők, három pedig erősen megrongáltak. Az ötödik légi csata ugyanakkor Masalke környékén folyt le, ott a finn repülőket két ellenséges gépet lőttek le, egyet pedig súlyosan megrongáltak. Ezenfelül a légelhárító ütegek is megrongáltak négy ellenséges gépet. Ezen a napon tehát az ellenség legkeve-

Az angol repülőket nem tartják tiszteletben a svéd semlegességet

Stockholm. (Stefani). A Narvik nevű svéd hajó az Északi-tengeren aknába ütközött és elsüllyedt. A hajó harmincyolc főnyi személyzetét megmentették.

A Svenska Dagbladet című stockholmi lap londoni tudósítójának híradása szerint brit katonai köröknek az a meggyőződése, hogy az angol légi erő nem hagyja abba az Északi- és Balti-tenger vizein való almarakást. A hír Svédországban aggodalmat keltett, mert többiben bebizonyosodott, hogy az angol repülőket nem tartják tiszteletben a semleges svéd vizeket s ennek következtében már több hajó elsüllyedt.

JAPAN JELENTÉS PORT DARWIN ÉSZAKAUSTRÁLIAI KIKÖTŐ BOMBÁZÁSÁRÓL

Tokió. (Dome). Az északaustráliai Port Darwin kikötő bombázásával kapcsolatosan jelentik, hogy a japán repülőket a kora hajnali órákban jelentek meg a város fölött,

amikor az emberek még mélyen aludtak. A japánok nyugodtan megkereshették célpontjaikat az arzenált, a kábelállomást, a vasúti pályaudvart és a nagy élelmiszerraktárakat. Amikor a partvédelem működésbe lépett, az arzenál és a kábelállomás már lángokban állott. Az ausztráliai vadászrepülőket a japán légi erők közrefogták és nagyrésztüket lelőtték, más részüket pedig még felszállásuk előtt, a földön pusztították el. Az ausztráliai légi haderő 32 repülőgépet vesztett, míg a japán repülőgépek közül mindössze kettő nem tért vissza támaszpontjára.

BRAZILIA ÉS CSUNGKAI-KINA KAPCSOLATAI

BUENOS AIRES. Brazília és Csungking-Kína kormányai elhatározták, hogy diplomáciai képviselőiket kölcsönösen nagykövetségekké léptették elő.

FORUM-MOZI. ARAD

TEL: FON 2-10.
Híradások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma. Olyan film, amelyet mindenkinek látnia kell. Film, amely nagyobb mint a „Karenina Anna” volt. A szerelem és szenvedély filmje

A csalódott asszony

CIARA CALAMAI, SANDRO RUFFINI

Róma. (Stefani). Az 1075 számú olasz hadijelentés:

A nyugat-tunizsi arcvonal több pontján az ellenség jelentős erővel és a tüzérése, valamint páncélosok támogatásával megújította támadásait. A tengelyes csapatok ezeket a támadásokat mindent visszautasították. Vitézségért külön említést érdemel a 21. Trieste-tüzérezred 11-ik csoportja.

Német vadászrepülő légi harcokban három ellenséges repülőgépet lelőttek. Olasz bombavetőket több hullámban támadták Bone kikötő-berendezéseit.

Többmotoros ellenséges repülőket Taranto-t és Reggio Calabria-t támadták. Katonai célpontokat nem ért találat, csupán lakóházakban okoztak kisebb károkat. Taranto városában két ember életét vesztette, nyolcan megsebesültek.

A TUNIZSI HELYZET —

ANGOL MEGVILÁGÍTÁSBAN

Lisszabon, (Stefani). Liddel Hart, a Daily Mail című londoni lap katonai szakértője összefoglalót írt a tuniziai katonai helyzetről. A többi között a következőket írja:

A Tunisz és Bizerta közötti hídfő elleni támadások azt bizonyították, hogy nehéz hadműveletről van szó. Az angol nyolcadik és első hadseréggel szemben tanúsított szívós ellenállás Eisenhower tábornok óvatosságát igazolja, aki azt állította, felesleges minden kora derültetés.

Most már kétségtelen, hogy a tengelyes csapatok gyors visszavonulása egyáltalán nem tekinthető vereség következményének, hanem jól kiszámított hadászati sakkhúzásnak. Ezzel ugyanis a tengely hadereje azt akarta elérni, hogy időt nyerjen az Enfidaville városától északra fekvő védelmi állások megerősítésére.

EGY NAP ALATT ÖT LÉGI CSATÁT VÍVTAK A FINN REPÜLŐK

Helsinki. (Rador). A finn állami tájékoztató hivatal különjelentést adott

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Az új szabotázstörvény

(ELSŐ KÖZLEMÉNY)

Előzetes közlés:

CSÁKÁNY BÉLA dr.
TAKÁTS LAJOS dr.

8

A hét gazdasági események előterében az 1941. május 3-ai, a termelés előmozdításáról, a titított áruzsora leküzdéséről és a gazdasági szabotázsról szóló rendelet törvény módosítása áll. A rendelet törvény rendelkezéseinek részletes ismertetését a Figyelő más helyén közöljük.

Az ár-kormánybizottság ár-szabályozó levetésénél során új árat állapított meg az ideiglenes gyapotra, a szőrmés bőrre, a belföldi gyapjura, a sóborszeszre, valamint a tehén- és juhtejre. Megszabta az ár-kormánybizottság azt is, hogy a juh-tenyésztők mennyi gyapjút kötelesek beszolgáltatni és mennyi az a mennyiség, amelyet saját használatukra megtarthatnak. Kimondta, hogy május 1. után csak bizonyos fatípusú mosószappan és június 15. után csak bizonyos összetételű mosószappan árusítható, végül új rendszert vezetett be az ipari vállalatok által kért ár-felülvizsgálási kérelem benyújtási módjára.

A pénzügyminisztérium három újabb határidő-rendeletét közül az első az 5, 10 és 20 lejes váltópénzek beváltási határidejének meghosszabbításáról, a második a jövedelmességi arányszámok elleni fellételek benyújtásának határidejéről (május 23.), a harmadik pedig a kereskedelmi könyveknek április 1-én úresen álló lapjaira fizetendő illeték-különbözet leróvásának határidejéről (május 31.) intézkedik.

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság rendelete nyolc csernafajta gyártását engedélyezi s leszögezi, hogy május 28. után csak ezek a csernafajták készíthetők, július 28. után a gyárak kizárólag ilyen csernafajtákat adhatnak el, végül november 28. után a kiskereskedői forgalomba csak ilyen cserna kerülhet. (p. j.)

Határidő napló

MAJUS 10:

Forgalmi adó havonta eddig a napig kifizetendő.
Szabvány-harminygyárak bejelentik az előző hónapban gyártott és eladott mennyiséget.
Ócskavas-készletek havonta eddig a napig bejelentendők.
Két kilogrammál nagyobb színes ócska-vas-készletek havi bejelentése.
Állattenyésztők, bőrkészítő műhelyek és vállalatok, vágóhidak havonta bejelentik a községi előjárásnak az előző havi sertés-, ló- és marhaszaruféléket.
Kereskedelmi könyvek vezetésére kötelezett kereskedő, aki mezőgazdasági terméket vásárol, a vásárlást követő hónap 10. napjáig láttaozás útján tartozik leróni a pénzügyigazgatóságon az egyszerűsített aránylagos illetéket és a bélyegtörvény 4. szakasza 20. paragrafusa alapján esedékes adás-vételi bélyegilletéket.

MAJUS 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek elfizetni jelentésüket az előző kététheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának.
Száz négyzetméternél nagyobb beépítetlen telek tulajdonosa, aki rendelet törvény értelmében zöldseget és főzelékféléket köteles telken természetien, jelentést tesz a falusi vagy városi előjárásának, feltüntetvén 1. a telek tulajdonosának nevét és címét, 2. a telek pontos címét (telekkönyvi helyrajzi számmal), 3. a telek nagyságát négyzetméterben kifejezve, 4. tavaly termeszett-e és mit a telken, 5. az idén mit akar természetien. A bejelentés bélyegmentes.
A járművek rekvirálás alóli mentessége iránti kérvények benyújtása illetékesség szerint a nagyvezérkarnál, a hadtestparancsnokságnál, illetve hadkiegészítő parancsnokságnál.

Kihatásában és jelentőségében rendkívül fontos új törvény jelent meg a hivatalos lap május 1-i 100-ik számában, nevezetesen az új szabotázstörvény, mely az 1941-ik évi, többször módosított régi törvény helyére lépett. A gazdasági szükség megköveteli, hogy ezt a törvényt ne szakaszainak sorrendjében,

Az ipar és kereskedelem ellenőrzése elleni vétségek

Az ipari és kereskedelmi ellenőrzés érdekében hozott rendszabályok figyelmen kívül hagyásának vétségét követik el azok a kereskedők és iparosok, akik:

1. Foglalkozásukat családi módon gyakorolják, anélkül, hogy valódi székhellyel rendelkeznenek, vagy annak a kereskedelmi és iparkamarának cégjegyzékébe bevolnának jegyezve, ahol székhelyük van, kivéve azokat az eseteket, amikről erre öket törvény nem kötelezi;
2. Nem függesztik ki helyiségük, vállalatuk vagy üzletük homlokzatára, látható módon a vállalkozó cég, illetve részvénytársaságoknál a vállalat nevét, nem tüntetik fel ugyanott cégbejegyzési számukat, vagy pedig az esetben, ha társas cégek, nem függesztik ki eladási helyiségükben a céghivatal tanúsítványát arról, hogy milyen fizikai személynek vannak a társaság vezetésével, ügyvitelével és képviselésével megbízva s a helyiségnek ki az igazgatója, illetve illetvezetője.

Ezeket a mulasztásokat egy hónaptól öt évig terjedő időre szóló munkatáborba való utalással büntetik.

Ha a 2. pontban közzilrt esetek elővetői oly kereskedők és iparosok, akik

A hatóságok felvilágosítás célját szolgáló rendelkezések elleni vétségek

A hatóságok felvilágosítása céljából hozott rendszabályok mellőzésének vétségét követik el:

1. Azok a kereskedők, iparosok, kézművesek és termelők, akik nem nyújtják be a minisztérium által bekért kimutatásokat, mintákat, helyzetjelentéseket;
2. Azok a hitelezők, akik nem jelentik be árúkra és termékekre kötött kézi-

Az árelőellenőrzés elleni vétségek

Az árelőellenőrzés rendszabályainak mellőzését képező vétséget követi el az a kereskedő és iparos, valamint nem kereskedő létező termékek feldolgozását vagy szolgáltatás elvégzését gyakorló oly személy, aki:

1. Nem állít ki bevőjének élelmiszert

hanem intézkedéseinek fontossága szerint ismertessük, hogy azok minél előbb és minél teljesebben jussanak az érdekeltek tudomására.

A törvénybe ütköző cselekedetek meghatározása és azoknak megtorlása a törvény legfontosabb része. Tehát ezzel kezdjük.

Az adótörvény 30. szakasza 4. pontja szerinti rögzített adó (patenta fixa) osztályai alapján fizetik egyenes adójukat, a büntetés 20.000 lejtől 100.000 lejig terjedő pénzbírság lehet (22. szakasz).

Az 1. pont alatt említett esetekben a kihágó tulajdonát képező áru is elkobozandó.

A patenta fixa ezévi felfüggesztésének idejére a fenti enyhítés 300.000 lej tisztá jövedelimen alul megadóztatott kereskedőkre, iparosokra és kézművesekre is vonatkozik. Ha az ideiglenes adót nem állapították meg, a múlt pénzügyi évben élvezett patenta fixa az irányadó. Új vállalatoknál, melyeknek adóját még nem állapították meg, az említett kihágási esetekben 2000 lejtől 500.000 lejig terjedő pénzbírság alkalmazandó (69. szakasz).

2000 lejtől 100.000 lejig terjedő pénzbírsággal büntetik azokat a kereskedőket és iparosokat, akik eladási helyiségükben nem függesztik ki a folyó évi kereskedelmi adójukról szóló pénzügyigazgatósági bizonylatot vagy pedig, ha adójuk a folyó pénzügyi évre nem volna még megállapítva, a múlt évre vonatkozó hasonló bizonylatot (23. szakasz).

zalog-szerződéseiket s az azokban beállt változásokat. Kivételet képeznek az östermelkekkel kötött kéziáralog-szerződések.

Ezeket a cselekményeket 5000 lejtől 50.000 lejig terjedő pénzbírsággal, a 2. pont esetében ezenkívül még a kihágás tárgyát képező áru vagy termék elkobozásával is büntetik (24. szakasz).

Az árelőellenőrzés elleni vétségek

eladásánál 3000 lejen alul, más termék vagy áru eladásánál 5000 lejen alul, vagy pedig szolgáltatás teljesítésénél szabályszerűen aláírt jegyzéket, illetve a fenti összegeket meghaladó vásárlásokról nem állít ki számlát;

2. Ha nem tünteti fel az eladási jegy-

A központi adóügyi bizottság döntéseiből

ján sok esetben megtagadták az adó leírását, amikor a kereskedő katonai szolgálata miatt kénytelen volt üzletét szüneteltetni.

A bizottság 1261. számú döntésében megállapítja, hogy az üzlet szüneteltetése a tulajdonos katonai szolgálata miatt, nem tekinthető annak akaratától függő ideiglenes szünetelésnek, tehát a vállalat tulajdonosa igényt tarthat kereskedelmi adójának törleszése katonai szolgálatainak időtartamára.

3. Az 1275. számú döntés megállapítja, hogy a tőkekamatadó leróvándó az után a készpénz vagy egy évet meghaladó áruhitel után is melyeknek törlesztésére a háborús gazdálkodás megszorításai miatt törvényes lehetőség nincsen.

4. Az 1284. számú döntés kimondja, hogy a 3 lakószobánál nem nagyobb falusi ház akkor is adómentességet élvez, ha abban tulajdonosa kereskedelmi vagy ipari üz.

(- 5 -)

zéken és ennek másolatán az áru nem, mennyiségét, az áru értékét és az eladás keltét; szolgáltatás elvégzésénél pedig nem tünteti fel a szolgáltatás nemét, díját s ennek kifizetése keltét;

3. Ha nem tünteti fel az eladási számlán s ennek másolatán a vállalkozó vezető és keresztnévét, részvénytársaságoknál a cég elnevezését, továbbá az eladó lakhelyét vagy székhelyét; a céghivatal bejegyzési számát; a vevő nevét, keresztnévét vagy cégét, illetve elnevezését, címét vagy székhelyét; az eladott áru nemét és mennyiségét; egységárát, az eladás végösszegét és keltét; szolgáltatásnál: a nevet, keresztnévét vagy cégét, illetve elnevezést; a szolgáltatást végző személy lakhelyét vagy székhelyét; cégjegyzési számát, ha be van jegyezve; a művelet nemét, árát, keltét; a rendelő nevét, keresztnévét, cégét vagy elnevezését, lakhelyét vagy székhelyét;

4. Ha nem bocsátja rendelkezésre, felhívás esetén, a jegyzék és számlák másolatait vagy az ellenőrzés elvégzéséhez szükséges kötelező üzleti könyveket.

Ezeket a vétségeket egy hónaptól öt évig terjedő időre szóló munkatáborba való utalással sújtják.

A patenta fixába sorozott kereskedők, iparosok és kézművesek, vagy azok, akik az osztályozás ezidei felfüggesztése alatt 300.000 lejnél alacsonyabb adóalap után fizetik adójukat, 2000 lejtől 100.000 lejig terjedő pénzbírsággal, a még meg nem adóztatott új cégek pedig 2000 lejtől 500.000 lejig terjedő pénzbírsággal sújthatók 25. és 69. szakasz).

A FOGYASZTÓK TÁJÉKOZTATÁSÁRA HOZOTT RENDELKEZÉSEK ELLENI VÉTSÉGEK

A fogyasztók tájékoztatására hozott rendszabályok mellőzésének vétségét követik el:

1. A kereskedők s mindazok, akiknek működtetési köre áru vagy termék feldolgozása vagy átalakítása, továbbá mindazok, akik szolgáltatást végeznek, ha üzletükben nem függesztik ki árúik vagy szolgáltatásaik árjegyzékét és ha üzletükben és kirakatukban nem látják el árúikat látható módon árcimkékkel;

2. A kereskedők és iparosok, ha nem függesztik ki üzletükben látható módon azoknak az árúknak jegyzékét, amelyeket üzletükön kívül raktároznak el;

3. Az iparosok, ha nem helyezik el irodájukban vagy gyáruk elárúsító helyiségében árjegyzéküket, illetve katalógusukat, amelyet a vállalat cégjegyzésükre jogosult személy aláírni tartozik;

4. Az iparosok, akik nem függesztik ki irodájukban vagy gyáruk elárúsító helyiségében gyártott árúik jegyzékét, melyet ugyancsak a cégjegyzésre jogosult személy tartozik aláírni. A jegyzék minden h-1-én és 16-án el kell készíteni s a következő jegyzékkel való felcserélésig kell kifüggesztve tartani.

E szakasz ellen vétőket 5000 lejtől 500.000 lejig terjedő pénzbírsággal büntetik.

A 2. és 4. pont alatt felsorolt esetekben a kihágás tárgyát képező áru is elkobozzák; visszaesés esetén a pénzbírságot kétszeresére emelik, ezenkívül az árut elkobozzák és a vétkes egy hódhat hónapig terjedő időre munkatáborba kerül.

A patenta fixa osztályába sorozott kereskedőket, iparosokat és kézműveseket és azokat, akik az osztályozás ezidei felfüggesztése alatt 300.000 lejnél alacsonyabb adóalap után fizetik adójukat, továbbá akik az új adókiutetés híján kimutatathatják, hogy a múlt pénzügyi évben osztályozva voltak, az 1. és 3. pontokban felsorolt esetekben 2000 le-

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

(Folytatás a 3-ik oldalról.)

100.000 lejig, a még meg nem adoztatott új cégeket pedig 2000 lejtől 500.000 lejig terjedő pénzbírsággal sújtják (26. és 69. szakasz).

AZ ÁRELLENŐZÉSI RENDSZABÁLYOK ELLENI BÜNTETÉK

Az áreellenőrzési rendszabályok figyelembe nem vételének büntetést követik el és 5 évtől 25 évig terjedő kényszer munkára ítélik:

1. Azokat az iparosokat és kereskedőket, akik számla nélkül hoznak be, külföldről, vásárolnak vagy adnak el árut, vagy azokat az esetenként kereskedelmi ügyetlet lebonyolító személyeket, akik

vizsonteladás céljából számla nélkül hoznak be, adnak el vagy vásárolnak árut;

2. Azokat, akik a büntető törvénykönyv 401. szakaszának feltételei mellett, meghamisítják és megmásítják jegyzékeiket és számláikat, hogy ezzel a törvények és rendeletek alapvető intézkedéseit kijátszák, valamint azokat, akik ily okmányokat tudatosan felhasználnak.

E szakaszban megállapított esetekben a büncselekmény tárgyát képező árut vagy terméket is elkobozzák (27. szakasz).

A számla nélküli árak és termékek bejelentése

A törvény e rendkívül súlyos megtorlásával kapcsolatban szükségesnek tartjuk még az átmeneti és végző intézkedések ismertetését (65. szakasz).

E szerint mindazok, akik oly árut és terméket tartanak raktáron, amelyről nincs számlájuk, a 27. szakaszban foglalt büntetések alól mentesülnek, ha a törvény kihirdetésétől számított 15 napon belül, tehát május 16-ig, Bucurestiben és Ilfov-megyében az országos árkormánybizottságnak (Comisariatul general al preturilor), az ország többi

részében pedig az illetékes megyei gazdasági hivatalnál (Oficiul economic județean) bejelentik a raktáron tartott ilyen áruk vagy termékek nemét és mennyiségét. Ez esetben a bejelentés láttamozott másolata a számlát helyettesíti, azzal a feltétellel, hogy az árkormánybizottság állapítja meg az árat.

A nemzetgazdasági minisztérium elrendelheti, hogy e termékek vagy áruk közhivataloknak vagy közérdekű intézményeknek eladassanak.

(Folytatjuk)

Az új pénzügyi törvények

(Ötödik közlemény)

Egyenes adók

Az új jövedelmezőségi arányszámok

A pénzügyminisztérium a hivatalos április 23-i számában kihirdette az egyes kereskedelmi és ipari ágazatok jövedelmezőségi arányszámait. Az érdeklő kereskedőknek és iparosoknak jogukban áll a megállapított arányszámok ellen a közzétételtől számított 30 napon belül, tehát jelen esetben május 23-ig a pénzügyminisztériumhoz fellebbezést benyújtani.

Alábbiakban közöljük azokat a fontosabb kereskedelmi és ipari ágazatokat, melyeknél a kincstár az arányszámot a tavalyihoz képest felemelte. Az új jövedelmezőségi szám mellett zárójelben közöljük a múlt évi régi külsőt is.

BANYATERMEKEK

Mészegyetők 11 (5); gipszgyárak 13 (7); cementgyárak 10 (8); betonból, cementből készült tárgyak, műkő 10 (7); téglák és cserépgyárak 14 (12); kályha számára szolgáló terakotttáblák 12 (10); fajansz-tárgyak gyárak 11 (8); porcellántárgyak gyárak 10 (8); táblaüvegyárak 12 (6); üvegáru gyárak 8 (7); tükörgyárak 10 (7); optikai üvegek gyárak 8 (7); üvegdíszítő és kristályvágó, csiszolóműhelyek 7 (5); építkezési anyagok: kő, homok, kavics, mész, cement, cserépanyagok kereskedelme 9 (5); vándor-mészkereskedelmek 7 (6); kréta-, gipsz-tárgyak, malomkővel kereskedelme 9 (7); üveg-, porcellán- és fajansz-kereskedések 11 (5); földbányák kitermelői (földfeszítők, fajansz számára szolgáló föld caolin, talcum, samott) 20 (10).

FOLYÉKONY ÉLELMICIKKEK

Szeszgyárak 10 (9); rum-, likőr- és konyakgyárak 11 (9); nagybani sör-kereskedelmek 10 (6); bornagykereskedelmek 11 (9); korcsmák 15 (14); zárt palackokban való itálarusítás 16 (12); bor- és pálinkatermelők elárusítóhelyei 12 (10); szörpgyárak 9 (8); szikviz- és limonádégyárak 14 (12); müjéggyárak 10 (7); malátagyártás és kereskedelmek 10 (8).

SZILÁRD ÉLELMICIKKEK

Vágot szarvasgyárak 9 (5); vágásból származó állati melléktermék (vér, bél, szarv, csont stb.) 16 (12); luxus állatok tenyésztése 15 (12); élőállat kereskedelmek 8 (5); élőállat kivitele 6 (3); mézszarvasipar kicsinyben 6 (5); ételmiszerkonzerv-ipar (hús, hal, főzelék, gyümölcs) 9 (7); gyümölcsipar 9; hentesárú és szalámi gyárak 12 (7); hentesek 11 (8); halkereskedések 6 (4); tej, sajt és tejtermékek kereske-

delme 9 (7); vaj-, tojás-, szárnyas- és vad-kereskedelmek 9 (5); belföldi tojás-nagykereskedés 7 (5); tojáskivitel 6 (3); másoknak őrölt kereskedelmi malomok 7 (5); saját számlára őrölt kereskedelmi malomok 3 (2,5); paraszthalmok (forgalomként az őrölt vörösvörösmag) 22 (18); pékség 4 (3); tésztagyárak 8 (7); diókereskedelmek 8 (7); csokoládé-, bombon- és cukrozott gyümölcs-gyárak 10 (8); halva-, rahat- és cukorkagyárak 10 (8); cukorkakereskedések 7 (5); rizshántolók 10 (8); gabonatisztítók 9 (8); növényi olajgyárak 4 (2); növényi olajsajtók 20 (10); nagybani növényolajkereskedések 0,12 (0,10); ugyanannak kicsinyben 0,6 (0,5); olajpogácsa belföldi kereskedelme 6 (5); ugyanannak kivitele 4 (1,5); kávépótlékgyárak 15 (12); nagybani fűszer- és gyarmatárkereskedés cukor nélkül 6 (5); kicsinybeni szatócs- és fűszerüzlet 7,5 (7); korcsma, bodega és szatócsüzlet 10 (9); finom fűszer- és csemegeüzlet 10 (9); kicsinybeni gyümölcskereskedés 11 (10); nagybani gabonakereskedelmek és kivitel 2 (1,5); olajos magvak kereskedelme 6 (5); olajos magvak és főzelékemlék kivitele 6 (3); magkereskedelmek olajos magvak kivételével 7 (6); dinnyetermelés 6.

Annál a cikknél, amelynél zárjelben nem szerepel szám, azt jelenti, hogy erre a cikkre a múlt évben nem állapítottak meg jövedelmezőségi arányszámot.

(Folytatjuk)

Kérdészen — mi felelünk

D. J. Timisoara-Temesvár. A pénzügyminisztérium legújabb magyarózi közleménye alapján közöljük, hogy a kizárólag javításokat végző és két szakmunkásnál, valamint három bejegyzett tanoncnál többet nem foglalkoztató városi kisiparos akkor is igényt tarthat a forgalmi adó alóli mentességre, ha egy léőrt meg nem haladó gépi erővel dolgozik. A minisztérium egy harisnyszemet felszedő gépet hoz fel példának. (*)

**Gyermekágyak
Gyermekocskik
Gyermek-kerékpárok
Bozsák-műveknél**

TIMIȘOARA, II., Gloriei-utca 11. szám alatt. Távbeszélő 37-06.

Május 7, péntek
R. k.: Gizella
Prof.: Napoleon
Ort.: Sz. ker. megj.

Hírek

Napkelte: 4 ó 36 p
Napny.: 19 ó 19 p
Nappal hossza: 14 óra 42 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— Szentségimádás. A timisoarai-temesvári piaristatemplomban holnap, pénteken, szentségimádást tartanak. Ez belekapcsolódik az örökimádásba, amelynek során naponta az egyházmegye területén más és más templomban rendeznek szentségimádást. Szentségkihelyezés reggel 8 órakor lesz, este negyedik órákig pedig litánia és szentségbehelyezés. Ugyanezen a napon este 7 órakor a piarista főgimnázium énekkara a székesegyházban tartandó májusi ajtatosságon fog közreműködni.

— Emelték a külföldi filmek engedély-illetékét. (Bucuresti.) A hivatalos április 30-i 99. számában megjelent rendelet-törvénnyel a külföldi filmek vetítési engedélyért eddig fizetett 12 lejese illetékét méterenkint 15 lejre emelték. Az illeték a nemzeti filmhivatal fenntartási költségeinek fedezésére szolgál.

— Választmányi ülés. Az aradi nyugdíjasok segélyező egyesülete (Emineacu-utca 20 sz.) értesíti a választmányi tagjait, hogy f. hó 8-án, szombaton, délután 4 órakor az egyesület helyiségében választmányi ülés lesz.

— Tarnaveni-Dicsősémmártonban kicserélik a régi személyazonossági igazolványokat. (Saj. tud.) A rendőrség népesedési hivatala megkezdte a régi személyazonossági igazolványok kicserélését. Kicserélésre kerülnek mindazok a személyazonossági igazolványok, amelyeket több mint három év előtt állított ki. Minden régi igazolvánnyal bíró lakos köteles személyesen jelentkezni a népesedési hivatalban.

— Munkatáborba utalt fratellai-ujkisodai kereskedő. Deliceanu C. tábornok, Timis-Torontal—Temes-Torontal megye prefektusa, elrendelte Pauli József fratellai-ujkisodai kereskedőnek 2 hónapi időre munkatáborba való utalását, mert üzletében a vajat és füstölt szalonnát megállapított legmagasabb áron felül bocsátotta áruba.

— Agyonrugta a ló. Ohaba-Forgaci-Temesforgács községben Roman Ghica 34 éves lakóit oly súlyosan rugta meg a ló, hogy a szerencsétlen ember behalt sérüléséből.

— Tűzfakészletek bejelentése Aradon. Az aradi városi ellátásügyi hivatal elrendelte a lakosság, valamint az intézmények és vállalatok birtokában levő tűzfakészletek összeírását. Ebből a célból május 6-án, 7-én és 8-án egyszerű nyilatkozattal, amelyet a városháza 58. számú szobájában kell benyújtani, a kereskedők kivételével az összes tűzifatulajdonosok kötelesek vallomást tenni készleteikről. Nem kötelesek nyilatkozatot tenni azok a magánosok, intézmények és vállalatok, akik, illetve amelyek az 1. és 2. mintájú nyilatkozattal már bejelentették tűzfakészleteiket annál a kereskedőnél, akinél beiratkoztak. Azok ellen, akik nem nyújtják be a kívánt nyilatkozatot, vagy valótlan adatokat jelentenek be, a szabotázstörvény alapján eljárás indul.

— Vakmerő betörés. (Saj. tud.) A Tarnavamica-Kisküküllő megyei Szépművészeti községben vakmerő betörés történt. Ismeretlen tettesek feltörték Gagesch János kereskedő üzletét és onnan nagymennyiségű finom posztót és vászonárukat vittek el. Azonkívül kifosztották a kézi pénztárt is, amelyben 60.000 lej volt. A betörők zavartalanul működtek és érdekes, hogy az üzlettel szomszédos helyiségben alvó cseléd nem ébredt föl a zajra. A csendőrség, amely a nyomozást megindította, azon a véleményen van, hogy azokat az üzleti betöréseket amelyek a közelmúltban más megyékbeli községekben előfordultak, ugyanazok a tettesek követték el.

— Súlyosan büntetik a jegy nélküli és hamis jeggyel utazó személyeket. (Bucuresti.) Az államvasutak működéséről szóló törvénynek a hamis jegyet használó és jegy nélküli utazó személyek elleni büntetéséről szóló szakaszát módosították. A módosított törvényszakasz szerint 5000 lejtől 20.000 lejig terjedő pénzbírsággal, visszaesés esetén pedig két hónaptól egy évig terjedő fogsággal büntetik azt, aki csalárd uton szerzett jeggyel utazik a vasuton. A büntetés független minden más esetleg súlyosabb büntetéstől. A jegy nélküli talált személyeket 2000 lejtől 10.000 lejig terjedő pénzbírsággal, visszaesés esetén pedig husz napig terjedő elzárással sújtják.

— Májusi ajtatosságot az aiudi-nagy-enyedi-római katolikus plébánia-templomban. (Saj. tud.) Aiudon-Nagyenyeden a római katolikus plébánia-templomot — amint ismertes — a minoriták vezetik a korszerű, bensőszerű katolicizmus jegyében. Mária hónapjának tehát minden nap elmélkedéssel egybekötött ajtatosságot tartanak a minoriták a Boldogságos Szűz tiszteletére. A májusi ajtatosságot minden este 7 órakor kezdődnek.

— Új helyiségben a tarnaveni-dicsősémmártoni rendőrség. (Saj. tud.) A rendőrség, amely eddig a városháza épületében volt, a Regele Ferdinand-utca 80. szám alatti új helyiségébe költözött a népesedési hivattal együtt.

— Nem kell utazási engedély Sibiu-Nagyszeben és Cisanadie-Nagydisznód között. (Bucuresti.) A vasuti vezérigazgatóság a belligyminisztérium átirata alapján közli, hogy a Sibiu-Nagyszeben és Cisanadie-Nagydisznód közötti vonalon az utazási engedély-kötelezettséget véglegesen megszüntették.

(*) Orvosi hír. Dr. Czukermanu fogorvos újból rendel, Aradon, Regele Ferdinand-körút 5. szám alatt.

(*) Köszönetnyilvánítás. Mindavoknak, kik felejtethetetlen jó férjnek és apának Poliak Sándor temetésén résztvettek s meleg szavaikkal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Özvegy Poliak Sándorné és a Bivas család.

(*) Halálhírek. Lengyel József, nyugdíjas főmunkonyvezető, e hó 5-én hirtelen elhunyt. Temetése 6-án, délután 5 órakor lesz az aradi felsőtemető halotttásházából. — Turák József, Arad-ségai kereskedő 54 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése e hó 6-án, délután 5 órakor lesz az aradi felső temető halotttásházából.

— Mozik műsora. Csütörtök, május 6: Apollo: „Scherlock Holmes”. Capitol: „A nagy árnyék” (Heinrich George). Corso: „A két árva” (Alida Valli). Thalia: „Válási utazás” (Heli Finkenzeller). — A r a d: Aro: „Boccaccio”, Corso: „Dalolj, nevsz, szeress” (Giuseppe Lugo). Forum: „A családott asszony” (Clara Calamai, Sandro Ruffini). Urania: „Jégmezők kincse” (Tuta Roll, Allan Bahfm).

— Ügyeletis gyógyszerárak. Csütörtök, május 6: Timisoara-Temesvár: Balváros: Ionescu—Heyer (Merey-utca). Gyárváros: Ir. Sandovici—Czegka (Dacilor-utca 10). Erzsébetváros: Roxin—Bibescu (Axente Sever-tér). Józsefváros: Diana (Bratianu-utca 28), Mehala: Chioreanu. — Arad: Jankó (a betegsegélyzővel szemben), Bufta (Avram Iancu-tér). — Fratellai-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici.

Egészségünk

A helyes és célszerű táplálkozás

A népnek nemcsak lelkileg, hanem testileg is egészségesnek, erősnek kell lennie. Hogy a nép erős egyénekből álljon, ennek alapfeltétele az, hogy a táplálkozás helyes és célszerű legyen. Alárendően fejleszteni kell nemcsak a mezőgazdaságot, hanem az élelmiszeripart, sőt az élelmiszereknek házi elkészítését, vagyis a főzést és a süítést is. Ez viszont gyakran nehézségeket okoz, mert a lakosság, beleértve csaknem valamennyi társadalmi réteget, meglehetősen maradi és ha új növényit ajánlanak neki, élelmiszeri célokra, meglehetősen vonakodik elfogadásától. Emlékezzünk csak vissza, hogy amikor valamivel több mint 150 éve Európába hozták a burgonyát, mindenki idegenkedett tőle és sok helyen a hatóságoknak szigorú parancsokkal kellett rábírnia a népet nemcsak a termesztésére, hanem a fogyasztására is. Azóta a burgonya az emberiség egyik főtápláléka lett és meghonosulása óta Európában megszüntek a nagy éhínségek, amelyek azelőtt, a múlt századokban szorgalmas kaszásai voltak a halálnak.

Az elmúlt évtizedekben az élelmiszeripar nagyot haladt. Így fejlődött a majomipar, amely egyre fehérebb lisztet tudott előállítani. Mellest megjegyezve, a kenyér számára a fehér liszt nem ajánlatos, mert a korpa kiürítésével a buza sok, igen tápláló alkatrésze is távozik a lisztből. Régebben még mézzel édesítették ételeiket az emberek. A cukorrépa termesztése és a cukorgyárak létesítése azonban átalakította a táplálkozásunkat, mert a cukor, amelyet eleint csak gyógyszerként használtak és hozzá drágán árusítottak, népszerűségi cikk lett. Az utolsó két évtizedben a konzervipar is óriási haladást tett. A konzerv megkönnyíti a háziasszonyok munkáját, mert az izletes, kész árut csak fel kell melegíteni és megvan az ebéd vagy a vacsora, legalább is annak egyik része.

Az orvosok és élelmiszeri szakértők régebben csak azt hangsúlyozták, hogy az ételek elég fehérjetermeltalmuk legyenek. A fehérjén kívül még fontosnak tulajdonították a szénhidrátokat és a zsírokat is. Az utóbbi évek vizsgálataiban azonban megállapították, hogy nemcsak az ételek mennyisége a fontos, hanem a minősége is. Nemcsak fehérjé, zsíra és szénhidrátja van a szervezetnek szüksége, hanem vitamínokra is. A zsír, a fehérje és a szénhidrát építőanyagok, a vitamínok azonban működés-szabályozók és nem hiányozhatnak táplálkozásunkból.

A különböző élelmiszerekben található tápanyagok mind egyformán szükségesek. Ha valamelyiket huzamosabb időn át nélkülözzük, megbetegszünk, sőt bele is halhatunk. A vitamínok mindenképpen nélkülözhetetlenek. Táplálkozásunknak tehát változatosnak kell lennie, hogy így időnkint minden szükséges tápanyaghoz hozzájussunk, mert hiszen az egyes élelmiszerekben nincsenek meg az összes tápanyagok, hanem az egyikben ez van meg, a másikban amaz. A tápanyagok között vannak úgynevezett védőtápanyagok is amelyekről éppen úgy nem mondhatunk le, mint azokról, amelyek szervezetünket erősítik, fenntartják. Legfontosabb élelmiszeri anyagaink a tej, a zöldség, a zöldségfélék, a gyümölcsök a burgonya és az állati belső szervek. Azelőtt a zöldségféléket, a zöldségféléket és gyümölcsöket táptárolták tekintetben meglehetősen lebecsülték, ma ellenben tudjuk, hogy étrendünkben ezeknek kell a legfontosabb helyet betölteniük.

Rá kell szoknia a köznépnél is a változatos táplálkozásra. A falusi nép leggyakrabban csak kenyeret, szalonnát, főtt tésztát, esetleg puhszékát szeret fogyasztani. Ennek tudható be, hogy a falusi lakosság testnövekedése a legtöbb esetben nem kielégítő, esztendőnként rendszeresen fejlődnek; fogai rosszak és a be-

Drótozni járt az udvarunkba ez az Icsó. Beállított úgy kéthetenként, megállott a kapuban s dörgő, mély hangon énekelte.

— Van-e valami drótoznói?

Várt egy darabig s ha kiszólt neki valaki, leeresztette szépen hátáról a szerszámokládát s letelepedett a küszöbre. Fogta a hibás lábást vagy fazekat, méregette a betegséget s felszólt határozott hangon.

— Hát ez belekerülje harminc krajcár! Nagyon rossz szegényke!

S alkudozni nem lehetett vele. Ha megpróbálta valaki, visszaadta szónélkül az edényt, vette a ládáját s elkészült komoran.

— In se lopog a piz.

Amit azonban rábiztak, azt megcsinálta becsületesen. Eldolgozott félnapi is harminc krajcárért, ha annyit vállalta. Felszaporodott olykor a munkája egy nagybeteg fazékkal, morgott veresen, másfél órát is ráhúzott hirtelen számítására s azzal adta oda a végén a kész edényt:

— Eztet ingyér megcsináltam.

Volt úgy, hogy egy asszony rá akart fizetni valamit egy ilyen munkára.

Icsó haragosan háritotta el.

— Husz krajcár megmondtam. Nekem nem kell többet.

S nem is fogadta el.

Nagyon kemény, határozott ember volt ez az Icsó. Nem is próbálkozott már alkudozni vele, akik ösmerték. Odaadták neki a rossz edényt s amit kért, szó nélkül fizették.

Egy koratavaszi délelőtt kicsit megtörtén énekelte be a kapun. Rátámaszkodott kopott vándorbotjára s figyelte az ajtókat.

Uj lakó került abban az időben a házba, Bizonyos Malinovicné. Ötgyerekes özvegy-asszony. Valami szolga lehetett az embere, mert kevéske nyugdíját húzott s abból tengődött.

Hát ez a Malinovicné nem ösmerte még az öreg Icsót. Eppen az ebéddel s apró ételeivel vesződték, amikor felkínálkozott a drótozótt.

Kiállott az ajtóba kötényesen.

— Jöjjön csak, bácsi!

Volt egy lyukas fazeka, hát ezt kell most megfoltoztatni öreg Icsóval.

Megmutatta neki.

— Nézze csak, ezt a lukat. Mit kérne érte?

Kicsit felesodálkozott az öreg. Ebben a házban senki se kérde már előre az árát. De azért forgatta, tapogatta a fazekat s ki-mondta keményen.

— Ez megkóstál tizenhat krajcár.

Malinovicné rászólt nagy hangon.

— Ugyan már tizenhat krajcár! Nem lesz az sok?

Icsó vette is már a botját.

— Ha sog, sog. Nekem nem sog.

tegségekkal szemben az ellenállása gyenge.

Arra kell törekedni, hogy több tejet, több tojást, több zöldségféléket és több gyümölcsöt fogyasszunk. Faluhelyen, vagy kisvárosokban, ahol az egészséges, a házak mellett úgynevezett „vitamin-kerteket” kell létesíteni. Ezek tulajdonképpen konyhakertek, amelyekben sok zöldséget és fűszert kell termesztetni, mert ezekben bőségesen van a legfontosabb, az úgynevezett C vitamin.

Vitamínok nélkül nem tudunk élni. Ha a vitamínokat általában és különösen a C vitamint nélkülözzük, úgy napi munkánkat is csak nagynehezen tudjuk elvégezni és gyakran felép a fáradtságérzés, amely azonban a nagyobb bajnak, a megbetegedésnek csak előjele. A vitaminhiánynak egyik jelensége az is, hogy foghúsunk vérvékennyé válik.

Tartsuk szem előtt azt, hogy a vitamint testünk nem tudja felraktározni. Hiába fogyasztunk tehát sokat az olyan anyagokból egyszerre, amelyekben sok a vitamin. A felesleges vitamint testünk nem tartja meg későbbre, nem tárolja, hanem kiadja magából. Tehát állandóan kell vitamínos tápanyagokat fogyasztanunk. Télen és kora tavasszal, amikor a zöldségfélék és a gyümölcs kevés vagy pedig nagyon drága, pótolhatjuk ezt

ICSO

Irtá: ORMOS GERŐ

S indult volna, de Malinovicné elébe állott.

— Hát ne fusson azért, no.

— Nem futog, de nekem keresni kell. Dolgozni.

— Hát adok tizennégyet.

— In nem alkudozok.

— Ha nem, hát nem. Majd jön más.

Akkor nyílt az ajtaja s tódultak kifelé a gyerekek. Lányok, fiúk vegyesen, négyen. Az ötdik csak a küszöbön tudott elmászni masztos kezeikkékel.

Terelte volna vissza őket, de kikerülték s a legnagyobb lányka, olyan tizéves forma szöke apróság, nekiiramodott öreg Icsó társának.

Csengő nyagokat kiabált utána.

— Bácsi! Várjon, bácsi!

Icsó megállott. De nem fordult vissza, az udvar felé. Ha asszonyforma hívta volna, még dupla áron se maradt volna most ebben az udvarban. De a csengő gyerekhangra megállapodott.

Visszaszólt dörmögve.

— Mit akarsz, he?

Akkor odaért hozzá a kislány. Csorba játkélabást tartott fel az arcához s azt mondta lihegve.

— Bácsika... ez rossz...

Öreg Icsó odanyúlt érte. Forgatta, csóválta a fejét.

— Mi rossz?

— Az ott. Csurog.

— Nohát, csurog.

— Csinálja meg, bácsi!

Hát Icsó csak motyogott s leeresztette a lábát a kapu előtt.

— Hát ezt megcsinálom?

— Azt, mer csurog.

Belenézett a gyerek ragyogó kék szemébe s azt mondta.

— Hát ha csurog, akkor Icsó bácsi megcsinálja. S megpróbálta előbb csak úgy állva rendbehozni. Akkor már mind a négy gyerek ott állott körülötte. Nagy szemekkel nézték és kérdezték.

— Foltot tesz rá?

Bólogatott:

— Hát ha csurog!

Aztán leült. Bontogatta szerszámait s egyre csóválta fejét. Azt hajtogatta magában, hogy bolondság ez Icsó, amikor annyira kéne a kis pénz.

De azért vesződték otromba ujjával a csepp játék javításán. Előbb azt hitte, hogy könnyen megy majd, de egyhamar előkerült az ollója, fényez tádoglemez s a j fereket kerített a lábaskának.

Sohase vesződték tán ennyit munkával. Sehogyes állott kére az apró játék, egyre kiejtette, felkapta, de csak mosolygott rajta.

Az udvarban akkor láttuk Icsót először mosolyogni.

burgonyával, vagy savanyukáposztával, mert ezek is sok vitamint tartalmaznak.

A háziasszonyok, akik a családok élelmiszerét intézik, tartsák szem előtt a következőket: 1. egészségesebb fekete kenyér, mint a fehér, 2. minél több tejet, tejterméket, tojást illesszenek be az étrendbe, 3. nyáron adjanak zöldségféléket és zöldségféléket, meg gyümölcsöt, 4. télen pedig főzzenek gyakran burgonyát és savanyukáposztát. Ezek főlhasználása az étrendet változatosabbá teszi, ami a szükséges tápszerke főlvétele szempontjából rendkívül fontos és nem jelent megfolytathatlan feladatot háborus időkben sem.

Milyen vitamínokat tartalmaz a tea?

Mint Tokióból jelentik, japán orvosok és vegyészek hosszas kutatás után megállapították, hogy a tea igen nagy mértékben tartalmaz C vitamint. Azért tehát a tea használata szerintük igen ajánlatos a repülőknak, akiket megkímél a nagy magasságban rendszerint fellépő fáradtsági érzéstől és lehetővé teszi, hogy hatásosabban tudjanak elmentállani a megfolytathatlan levegőben mutatkozó zavaró életkörülményekkel szemben. A tea a sok C vitaminnal kívül még B₂ és B₆ vitamint is tartalmaz.

Halállal büntetik a vasuti gumialkatrészev eltulajdonítását

Bucureşti. A hivatalos lap 1942 december 12-i számában rendeltörvény jelent meg a közlekedési vonalak és villanyvezetékek, berendezések és jelzőkészülékek megőrzéséről és karbantartásáról. Az említett törvény 8. szakaszában halálbüntetést állapított meg az ilyen vonalak, vezetékek, berendezések és jelzőkészülékek részben vagy egészben való eltulajdonítása esetére háboru idején, ha az illető vonal, vezetékek, berendezés és készülék katonai jellegű vagy pedig a román és szövetséges hadsereg tulajdona.

Most, a hivatalos lap május 4-i 102 számában közzétett rendeltörvény s halálbüntetést kiterjeszti a román és idegen vasuti kocsi fék-, fűtő- és világító berendezésében való gumialkatrészek, a vasuti vagy a távbeszélő, táv író és jelzőkészülékek alkatrészeinek és anyagának tolvajaira is.

A kísérletet, büntársukat, eltitkoltakat és felbujtókat szintén halállal büntetik.

Megőrizték Timiso-ra-Temesvára az új élelmiszeripari gépeket

Timisoara-Temesvár. A város közlelmiszeri szolgálata, mint értesülünk, átvette az új élelmiszeripari gépeket, s már meg is kezdte az új gépek szétosztásához szükséges előkészítő munkálatokat. A gépeket most látják el a város bélyegzőjével. Legközelebb szétosztják az egyes háztartások kímeltatásainak kérdőívét. Az élelmiszeripari gépek szétosztása általában oly módon történik, amint azt tavaly bejelentették, vagyis a háztartási kímeltatások alapján adják majd ki az új élelmiszeripari gépeket. Ezeknek szétosztására még május hónap folyamán sor kerül. A közlelmiszeri szolgálata részéről figyelemztetik a közönséget, hogy mindenki továbbra is gondosan őrizze meg régi gépjárműjét, mert az egy ideig az új gépek kibocsátása után is érvényben marad. A régi gépekben található élelmiszeripari gépeket, amelyet később is fel fognak használni.

Kanári a villamoson

Jegy nélkül utazott a kicsi sárgatollú madárka. Ott piheget az egyik férfitárs vigyázva összecsiszolt markában. Csak a kicsi fejezőkét dugta ki a hiánylik és a mutató ujj közti nyíláson. Picike fekete szemecskéje ijedten nézett a világra. Hegyes orórcsókáját összeszorította és dehogyan nyitotta volna ki egyetlen hangra is.

Aztán az egyik kanyarultnál a villamos nagyot zölcengett és a kanári valahogy kiszabadult a férfi markából.

— Jaj, a madárka! — kiáltotta az ember.

Az utasok feje fölött rémülten repdesett ide-oda a kis szökevény. A nagy meleg miatt a villamosok két ablaka is le volt bocsátva és bár mellőlük a madárka minduntalan elszállott, mégsem találta ki a szabaiba, az igazi szabadságra.

A villamos utasai valamennyien nekiálltak, hogy elcsiprítik a rémülten cikázó kanári. Két közülük kapkodtak utána. Végül is egy élelmes piarista diák a sapkáját tartotta a madár elé s már a kezében is volt az újból foglalt ejtési madár.

A tulajdonos buldogan ugrott fel a helyéről, hogy átvegye kanáriját.

Akkor azonban a diák gondolt egyet és kezéből kiejtette a sapkáját.

A madárka mint a nyíl röpépen fel ki a nyitott ablakon. Most már megtalálta. Pillanatok alatt eltűnt az utcai fásor lombosodó fái között.

— Ugyetlen! — nézett a tulajdonos mé gesen, kivörösödve a diákra.

A diák elfordította a fejét. Aztán oldalba bökte egyik diákját és ravaszulisan összemosolyogtak.

Vélük mosolyogtak a villamos utasai is. (—bán)

Apróhirdetések

DOLGOZO magános urinó, nyugdíjas urinónál nyugodt otthonra talál, fürdőszobahasználattal. Cim: Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1088)

KIS JÉGSZEKRÉNYT vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1089)

JÓL DOLGOZÓ varrólányokat alkalmaz Winternitz-varroda, Arad, Regina Maria-körút 18. (1089)

ALKALMAZUNK kötélfonó szakmunkásokat, felmentés centralizálás alól. „Filco”, Arad, Cogalniceanu-utca 45. (1090)

VESZÜNK használt, de jó állapotban lévő cementes zsákokat, nagyobb mennyiséget Barzava, S. A., Arad, Cicio Pop-utca 8. (1091)

KÜLFÖLDI márkás, 36-os balett-cipő eladó. Arad, Deseanu-utca 11. (1092)

GYERMEKTELEN házaspárt házmesternek alkalmazok. Lehet magános nő is. Arad, Cosbuc-utca 45. (1093)

KÖZÉPKORU, keresztény uriember bejárulna független urinó gazdaságába vagy üzletbe, ahol aktív munkát kíván kifejtetni. Megkeresést „Aktív” jellegére Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1094)

MŰTÖMEST (stoppolást), mű-szövést, nyakkendő-fordítást legszababban, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-ter 2. első emelet. (4675)

HÁZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétele, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. (576)

VESZÜNK olajfestményeket, könyveket és tangó-harmonikákat. (akkordeon). Libro Arad, Regina Maria-körút 12. (457)

ÜGYES fogtechnikust, teljes felszereléssel vidékre alkalmazunk. Cim: Arad, Reclama hirdetőiroda, Eminescu 4. (1095)

7 JUTOSZÖNYEGET, 2x3 méteres vagy 5 méteres, jó állapotban lévő, vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1096)

RUGÓS ágycipőt, konyhaszekrényt és jobb rádiót vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1097)

ASZALT SZILVA, szilva megrendelhető Weiszberger Mornál, Arad, Baritau-utca 35. Távbeszélő 19-81. (1098)

VASALÓNÓT és férfi mindenest azonnal alkalmaz Kuhl kelmefestő, Arad, Romul Velicu-utca 9 sz. (1099)

2-SZOBÁ, előszoba, konyha, kamara, szokott feljárt, június 1-re kiadó. Értelklődni Belboaca lakatosnál, Crisan-utca 1 szám, Arad. (1100)

TIZENÓT darab angora-nyul anya eladó. Arad, Petru Rareș-utca 109 szám, Mossóczy-telep. (1101)

HADMENTES épület-, villany-, akumulatorszerelő állást keres. Cim: Reclama-nál, Arad, Eminescu 4. (1102)

FÜRDŐBERENDEZÉS, jégszekrény, bor-, sörkimerő asztal, tizedesmérleg, mákdaráló eladó. Kossikné, Arad, Tampa-utca 3 szerb templomnál. (1103)

17-ÉVES német leány gyermek mellé ajánlkozik. Cim: Arad, Matei Corvin-utca 6. (1104)

ELADÓ egy traktoros Saek-eké, 2 plus 4 vassal, keveset használt. Ioan Neamtu, Agria, Arad megye. (1105)

FORBÉLYSÉGEGET, teljes ellátással és havi 2-3000 lej fizetéssel alkalmaz Ruff József, Sft. Ana, 580 szám. (1106)

KORREPETÁLÁST vállal az összes tantárgyban, irodalmi román nyelven kifogástalan urileány. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu 4. (1107)

KISERB gyermek részére akordeon eladó. (Hohner Imperial 2.) Hegedűs fűszerüzlete, Arad, Stefan cel Mare-ter. (1110)

Timisoarai lenesvári **CORSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-ór TELEFON: 38-95

... és mert nem szünek a közönség lázas elragadtatása — ma is, holnap is:

A két diva — Alida Valli-vel

VADONATUJ, fekete, városi bunda sürgösen eladó. Arad, Oltuz-utca 103 sz. (1113)

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17, telefon 16-95. házajánlati. Összegek ezekben. — 25.000: belvárosi bérház. — 15.000: aradmegyei négyhengeres malom. 8000: emeletes bérház. — 7000: üzletsház, kettős telekkel. — 4000: községben, kettős telkű, nagyjöveldelmű átjáróház. — 2500: piaconál nagyjöveldelmű sarokház, új épület. — 2200: Carol-körút mellett, kb. 300-öses telekkel, 3-szobás családi ház. — 1800: ötlakásos, nagykertű, második kerületi. — 1300: Vlaicu-uton, négylakásos, nagykertes. (1124)

KÉT AJTÓS jégszekrény, zongoraszék, férfiöltönyök, közepetermetre való, eladók. Cim: Arad, Tribunal Axente 35 sz. 4. ajtó. Megtekinthetők 3-6 között. (1108)

SÓTETSZINŰ ruhászekrényt azonnal vennék. Arad, Metianu-u. 2 sz., 3. ajtó. Telefon 25-52. (1111)

A Szombaton rendkívül érdekes bemutató lesz Amadeo Nazari legjobb filmje

A névtelen lovag

Még csak 2 napig **Boccaccio**

VASTAGSÁG gyalut és marogépet (Frézer) keresek megvételre. Scamberger-üzem, Arad, fekete Barány-épület. (1114)

ELVESZETT felpár arany fülbevaló. Beesületes megtaláló jutalomért adja át Arad, Metianu-utca 1, Szabó Gizi kalapszalonya. (1115)

DOHOS LISZTET ipari célra veszünk. Mercur, Arad, Ep. Comsa-utca 11 sz. (1115)

LAKÁS, 1 szoba, konyha (űres) és két szoba, konyha kiadó. Arad, Sava Raicu-u. 39-41. (1116)

KERESÉK egyszobás modern lakást. Dr. Risztics ügyvéd, Timisoara I, Piata Bratianu 1. (6003)

100 Kgr-os MÉRLEG, kerti pad, kerti grincső, permexző, nyugágy, valamint önfűtő fürdőkád, eladó. Timisoara IV., Fröbl-utca 36. II. em. 25. (4114)

HÁZMESTERPÁRT vagy asszonyt keresek családi házban, aki ugyanott fizetésért a háztartási munkát is elvégzi. Cim: Timisoara-i kiadóban. (5262)

TISZTA, tágas szoba, butorberaktározásra alkalmas, kiadó. Ajánlatokat „Tiszta butor” jellegre a timisoara-i kiadóhivatalba kérünk. (3230)

GAAL reszelővágó-üzeme keres segédet és tanulókat jó fizetéssel. Timisoara IV., Olanescu-utca 13. szám. (3231)

KÉT DARAB fejős tehén, napi 18 liter tejet adnak, eladó. Dumbravita, 203 szám. (3232)

KOMOLY 32 éves fiatalember menne utazónak vagy áru kiszállításhoz kisegitő munkára. Jól szamol. Timisoara, Bessenyei-telep, VII. utca 2 sz. (3233)

KIADÓ utcai butorozott szoba 1-2 személynek, fürdő-, esetleg konyahasználattal. Cim: Timisoara, Vacarescu-utca 10, 6-os ajtó. (3234)

ÖNÁLLÓ VARRÓNÓT, valamint tanulóleányt felfogadnak. Timisoara III, Gen. Mosoiu-utca 12, II. em., 7-es ajtó. (3235)

FÉRFIÖLTÖNY, szürke, finom szövettel készült, eladó. Megtekinthető 1-3-ig. Timisoara III., Mihai Viteazu-körút 12, a házmesternél. (3226)

ESZTERGAPADOKAT, két méterig, valamint villanymotorokat 1-5 lóerőig keres megvételre Bega-gépgyár, Timisoara IV., Gelu-utca 49/b. Távbeszélő 47-07. (3227)

IDŐSEBB takarítónőt keresünk a déli-ötött, esetleg délutáni órákra. Jelentkezni: Timisoara I., Al. Mocioni-utca 4 szám alatt, a pinében. (3229)

FÉRFI-FELÖLTÖ, valamint fekete férfiöltöny, mindkettő kifogástalan állapotban lévő, eladó. Cim: Timisoara, Milano-utca 9. I. em., 3-as ajtó, délelőtt 11 óráig. (3215)

EBÉLŐ-BUTOR, tömör (masszív) fémháló, egyéb különféle butor, alpakka-tárgyak, majolika vázák eladók. Megtekinthetők 9-11-ig. Timisoara, Fröbl-utca 61, hátul az udvarban. (3237)

URANIA: döntő sikerű filmek színháza TELEFON 12-32

Ma és holnap utoljára. Előadások naponta 3, 5, 7, 9 órakor.

A jégmezők kincse

TUTA ROLL ALLAN BURLIN

BEJARÓNÓT felfogadok a reggeli órákra. Timisoara III., Gen. Mosoiu-utca 12, II. em., 7-es ajtó. (3236)

SPORTKOCSI, fehér gumikkal felszerelt, új, továbbá babakelengye, valamint bordó, női bőrtáska eladó. Timisoara II., Hönig-utca 9. (3222)

MEGBIZHATÓ, beesületes szakácsnőt azonnal alkalmaz dr. Aldesiu, Arad, Regina Maria-körút 18 sz. (1112)

IRÓGÉPET, jó állapotban lévő, esetleg kölcsönbe keresünk. Ajánlatokat Arad, 21-14 telefonon kérünk. (1117)

RENDELKEZÉSNEK megfelelő takarítónőt reggeli órákra alkalmazok. Cim: Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 4. (1118)

NŐI KABÁT, fekete, recézett (neccelt) sekrényesik, burettből készült öltöny 6-éves gyermeknek alkalmas, valamint egyéb, gyermek részére való holmik eladók. Megtekinthetők 1-3 óra között. Timisoara II., Noua-utca 12, Fuchs. (3216)

HÁZASPAR keres házmesteri állást. A férfi nem katonaköteles, kőműves. Ugyanott bejárónó keres állást. Timisoara, E. Gojdu-utca 10 szám. (3217)

ELADÓK új, valódi damasztból készült asztalterítők, 12-es és 6-os. Megtekinthetők Vask délután 3-7-ig. Timisoara, Tudor Vladimirescu-utca 28 szám alatt, az udvarban. (3218)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 11, 3, 5, 7 és 9 órakor

Ma. Az olasz filmgyártásnak legdallamosabb zenével felített filmje.

Dalolj... ne vess... szeress... LUGO GIUSEPPE a ma élő, legjobb tenorista, akinek hangja szebb Gigliéné!

GYERMEKKOCSI, korszerű, mély, valamint sportkocsi eladó. Timisoara IV., Preyer-utca 13a. (2882)

PERZSASZÖNYEGET, kisebb méretűt, keletit vagy belföldit, keresek megvételre. Ajánlatokat „Jó árak” jellegre a timisoara-i kiadóhivatalba kérek. (3241)

PÉNZTÁROSNÓT alkalmazunk, aki román magyar, német nyelven levelez és gépel. Irásbeli ajánlatokat „Pénztárosnő” jellegre a timisoara-i kiadóhivatalba kérünk. (3240)

FARKASKUTYA, fiatal, szép, eladó. Timisoara, Domasneanu-utca 23, a házmesternél. (3239)

RÁDIÓ, 4 plus 1, előszobabutor, fehér cső-ágy, sodronnyal, valamint 3 matracral, továbbá párnák eladók. Timisoara I., V. Alexandri-utca 7, a házmesternél. (3238)

JÓL FŐZŐ mindenest keresek falura, két szemelelyhez, ki a szabályi leendőket is elvégzi. Klobusiczky, Gurasada, Jud. Hunedoara. (4119)

REDER FERENC szobafestő hazaérkezett, megrendelői rendelkezésére áll ismét. Timisoara I., Vlad Delamarina-utca 1, Makriház. (3244)

FÉRFI-FODRASZ segédet, jó munkaerőt, napi 350 lej fizetéssel, valamint jó mellék keresettel felfogadunk. Brasov, Diaconul Coresi-utca 2. (Belváros.) kFischer. (4118)

HASZNÁLT butorokat, hálókat, konyhabereendezést, szőnyegeket, varrógépet, szekrényeket legjobban vehet és eladhat „Palcan”-ügynökség útján, Timisoara I., Ungureanu-utcában. (3243)

TIZENNYOLC személyes, gyönyörű, majdnem új állapotban lévő, damasztból készült asztalterítő, szalvéták nélkül eladó. Megtekinthetők Perl Stefi fehérenemű-szalonzájában, Timisoara I., Regele Ferdinand-körút 4 szám alatt. (4116)

TRAKTOROKAT (vontatókat), mágneseket, valamint traktor-alkatrészeket veszek sürgösen. A közvetítőket díjazom. Mutschong, Timisoara, Cogalniceanu-u. 8. (2804)

MEGBIZHATÓ, rendes mindenest keresek azonnalra. Cim: dr. Oberst, Timisoara III., Carol-körút 3 sz. (3219)

FELVESZÉK jó, önálló, nagy és kézimunkásokat. Pál szabó, Timisoara, Paulescu-utca 2 szám. (3220)

ELADÓ fémháló, politirozott, 6-német, szavatoltan tiszta sodronnyal hármas ágycipőt. Timisoara, Carol-körút 57 szám, 3-as ajtó. (3221)

RENDES bejáró mindenest, ki iratokkal rendelkezik, azonnal alkalmazunk jó fizetéssel. Hotel Gara, Garii-utca 6, az állomás mellett. (3245)

SZABNI TANIT, elsősorú módszerrel, képzett szabásznőt. Megcsinálhatja egész ruhatárát időközben. Cimeket „Házhoz megyek” jellegre a timisoara-i kiadóba kérek. (3049)

ORAKÖNYVELŐ, nagy gyakorlattal, legjobb ajánlatokkal rendelkező, ki a román, német nyelvet kifogástalanul beszéli elfoglaltságot keres. Timisoara I., Regina Maria-körút 11, 14-es ajtó. (3180)

KORSZERŰ, új, emeletes villa, zónamentes, teljes kényelemmel, 2x3 szobával, valamint előcsarnokkal rendelkező, Timisoaran, a Belvárosban, eladó. Ügynökök: vizárva, Timisoara I., Buteanu-utca 1. Távbeszélő 37-80. (5274)

TRAKTOROKAT, traktor-részeket, motorokat, gőzgépeket, eszlőket, valamint herefejtő berendezéseket (apparátusokat) azonnalra szállítunk, cserélünk, vesszünk. Közvetítőket díjazunk. Friedrich Desider, Timisoara, Cogalniceanu-utca 3 sz. (2803)

PINCHELYISÉG, száraz, padlós, rakárnak vagy beraktározásra alkalmas, kiadó azonnal. Timisoara II. 3 August-utca 23 sz. (3224)

CIK-CAK-ollót keresünk megvételre vagy kölcsönbe. „Banat-Text”, Popovici-textil en gros. Timisoara I., Ungureanu-utca (a városházával szemben.) Távbeszélő 37-34. (3225)

FIATAL LEÁNYOK, rajz tehetségek adják át címüket „Rajz” jellegre a timisoara-i kiadóba. (3228)